(Nro. 126.)

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 63. 3. Czerwca 1822.

Wiadomości kraiowe.

Z Wiednia dnia 23. *Maia.* — N. Pan naywyższą uchwałą z d. 20. Kwietnia raczył Andrzeja Pankiewicza, nauczyciela przy wzorowey szkole Lwowskiey, mianować Nadzorcą szkoł Bukowińskich.

Kurs Wiedeński z dnia 24go Maia: Obligacyie długu Stanu 5 procentowe w M. K. 76 3/8. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K 114 3/4 — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 95 7/8. — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821, za 100 ZR. w M. K. —.— Kurs na Augszburg za 100 Kurr. — — Uso. — Moneta konwencyyna za 100, 250. — Akcyie bankowe, iedna po 693 1/2 M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpaniia.

Z Madrytu d. 25. *Kwietnia.* — Na ostatniem posiedzeniu Stanów roztrząsano proiekt do kodexu karnego, który po wielu poprawach przyięto. Poprawy te napisane zostały w rękopismie i złożone w Sekretaryiacie. Kodex ten podany będzie Królowi do zatwierdzenia; lecz gdy strona ministeryialna nie chciała przystać na poprawy, iako od Liberalistów poczynione, bióro więc Sekretaryiatu zmysliło, iż rękopism złożony zaginął. Dnia 22. b. m. wniesiono, aby proiekt ten nie w rękopismie, ale drukowany, podać Monarsze. Podobało się to członkóm Ministeryialnym, ale znowu sprzeciwiła się Kommissyia, złożona po większey części z członków oppozycyynych. Członkowie Ministeryialni obwiniali Kommissyią, iż naumyślnie kodex ukryła. Powstała ztąd wielka wrzawa; Liberaliści domagali się taiemnego śledztwa dla znalezienia rękopismu. Pan Carillo, naczelnik Sekretaryiatu, dowiedziawszy się przez iednego z Deputowanych o środkach przeciwko niemu przedsiębranych, pokazał się w sali z zagubionym kodexem w ręku. Był to tryumf dla strony oppozycyyney. Pan Galiano oświadczył, iż w pośrodku Stanów znayduie się stronnictwo przeciwne wolności i chcące kontrarewolucyi. »Wymień WPan członków tego stronnictwa« zawołał Pan Arguelles, »WPan iesteś iego naczelnikiem« odpowiedział Pan Galiano, »WPan iesteś pobudką do niesforności, maskowanym Liberalistą i nayzapaleńszym nieprzyiacielem Jenerała Riego.« Na te słowa powstali wszyscy Deputowani i w naymocnieyszych wyrazach zaczęli się z sobą sprzeczać. Po nieiakim czasie ustało zamieszanie i uchwalono Kommissyią maiącą podać środki stosowne do obecnych okoliczności. Po długiey i uporney kłótni uchwalono nakoniec, iż Panowie Carillo i Gelabert, z których ostatni iest zastępcą Naczelnika Sekretaryiatu, maią bydź pod Sąd oddani i według prawa ukarani.

Rząd podał Stanom proiekt do urządzenia gwardyi narodowey; gwardyia narodowa nie iest z niego kontenta, większa owszem iey część zebrana przy bramie Puerta del Sol spaliła uroczyście ten proiekt wśród okrzyków: *Viva Riego, murano los malos Ministros!* (Niech żyie Riego, śmierć złym Ministrom!)

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Londynu d. 4. *Maia.* — Smutne wiadomości odbieramy ciągle z Hrabstw Kerry, Limerick, Galway, Mayo i Clare. Z głodu powstaią zaraźliwe choroby. Jeśli się bez zwłoki temu nie zaradzi, 150,000 ludzi umrze z niedostatku pożywienia. W tuteyszey stolicy zbieraią składkę na wsparcie nieszczęśliwych; posyłaią im do Irlandyi żywność, a szczególniey kartofle. Lord Clancarty, Irlandczyk, wyznaczył 20 funtów szterl. (200 ZR.) nagrody temu kto pierwszy, a połowę, kto drugi sprowadzi 2000 cetnarów kartofli do Irlandyi. Gazeta Kuryier pisze: »W innych nieszczęśliwych wypadkach, składka, chociaż powoli zbierana, iest nieochybnym zaradczym środkiem; dla zgłodniałych zaś, powinna bydź prędką. Nie wiemy, co uczyni Rząd dla Irlandyi.«

Rozruchy w Straffordshire tak się

)(

wzmogły, iż Namiestnik Królewski Talbot odebrał od Rządu rozkaz, aby się tam udał niezwłocznie. Miał przedsięwziąć podróż do Francyi i pozyskał iuż stosowne pozwolenie.

Na posiedzeniu w Izbie Niższey z d. 3. b. m. Lord Normanby odniosł świetne zwycięztwo nad Ministrami, czém strona oppozycyyna uradowana długie dawała oklaski. Przyięto wniosek iego względem zniesienia urzędu dwóch naczelnych pocztmistrzów tuteyszych. Nadaremnie Kanclerz skarbowy starał się wstrzymać kréskowanie w téy mierze, dopóki Kommissyia wyznaczona do zaprowadzenia oszczędności w wydatkach kraiowych nie zda sprawy. Wszakże zwycięztwo to nie iest zupełném. Nazaiutrz bowiem przynieśli Ministrowie poselstwo Królewskie, donoszące, iż Monarcha wstrzymał płacę iednemu z tych naczelnych pocztmistrzów, a zniesienie tego urzędu odłożył do ogólnego urządzenia poczty. Poselstwo to wzbudziło wielką niechęć. Podany bowiem wniosek nie stosował się do odmiany urządzenia pocztowego, które iak niedawno w Admiralicyi, zamiast zmnieyszenia wydatków, powiększyć ie może, lecz do uchylenia nieczynnego a płatnego urzędu. Z powodu tego wypadku pisze Kuryier tuteyszy: »Mnieyszość kresek za Ministrami dowodzi, że Izba niższa nie ulega im niewolniczo i że doznaią iey pomocy we wszystkiem, co iest słusznem i sprawiedliwem, gdy idzie o utrzymanie w biegu machiny rządowey.«

Francyia.

Z Paryża d. 7. Maia. — Hrabia Caraman, dawniey Sekretarz poselstwa w Londynie, a teraz Poseł Francuzki przy Dworze Wirtemberskim, przybył z ważnemi listami z Londynu do tuteyszey stolicy.

Wybory na Członków Izby Deputowanych, d. 9. Maia rozpocząć się maiące, wprawiły w ruch połowę Paryża, osobliwie dziennikarzy różnych stronictw. Ogólna liczba wyborców w ośmiu obwodach wyborowych Paryża, podzielonych na 22 sekcyy wynosi 9965. W roku 1817 zgłosiło się 9677, w r. 1818 10101 a w roku 1820, w czasie zaprowadzenia Kollegiiów departamentowych 8824.

Gazety Francuzkie donoszą często o zabieraniu skrzyń, bronią różnego rodzaiu napełnionych. Osobliwie wydarzało się to w Bordeaux i Libourne. Teraz dopiero Memorial Bordelais, donosi, że ta broń, za wiedzą rządu, z Królewskiéy fabryki broni w St. Etienne do znanych handlowych domów w miastach pomienionych, iako towar, listami frachtowemi w zupełney formie od dyrektora fabryki opatrzony, posełaną była, że nareszcie i ta okoliczność i nazwiska tych domów, towar ten od wszelkiego podeyrzenia zasłaniać a przynaymniey żandarmów wstrzymać powinny były od nieprzyzwoitości, że dom spedytora w nocy otoczyli i nie tylko skrzynie z bronią ale i drugie razem znayduiące się z winem Szampańskim otwierali; zwłaszcza że to wino mniey iescze miało związku z wewnętrzną i zewnętrzną polityką, od owéy broni.

Wzmiankowany nieraz w pismach publicznych młody Francuz Bousquet des Champs był za pisma buntownicze w przeciągu dwóch miesięcy siedm razy oskarzonym, umknął iednak do Hiszpanii, poczém za owe poiedyńcze przestępstwa na 17stoletnie więzienie i karę pieniężną 24,000 franków skazanym został. Poźniey gdy w Barcelonie srożyła się żółta gorączka położył wielkie zasługi przy chorych, którym więcey iak 60 w ostatnich godzinach był pomocnym. Z tego powodu lekarze Francuzcy polecili go szczególniéy łasce Króla. W krotce potem wrócił do Francyi i tam uwięzionym został, iednakowo, po danem od niego przyrzeczeniu, iż na przyszłość tylko naukowémi przedmiotami zaymować się będzie, uwolniono go od kary pieniężney, a karę więzienia na rok ieden zmnieyszono.

W Departamentach Uyścia Rodanu i Waru zaczynaią teraz nowym sposobem zaburzać spokoyność. Więcey iak w 60 niezamieszkałych wieyskich domach powybiiano drzwi i połamano sprzęty, lecz, wyiąwszy cokolwiek żywności, nic nie zabrano. Sprawcy dotąd iesżcze nie są odkrytymi.

Z powodu nieustaiących pożarów przez podpalanie, Minister sprawiedliwości przesłał okólnik Jeneralnym Prokuratorom w Paryżu, Rouen i Amiens. Wyraża w nim: »Podług odbieranych doniesień, mała liczba zbrodniarzy usiłuie przez podpałanie skłonić wieśniaków w kilku Departamentach do buntu. Chciano nawet złudzić nieuczciwych i prostych ludzi, których boiaźń nieszczęścia łatwowiernemi uczyniła, aby tę niebną zbrodnię przypisali obywatelom, znakomitym z maiątku, dostoyności i piastowanego urzędu. Dwoiaki więc macie WPanowie obowiązek oswiecenia w tey mierze mieszkańców i użycia wszełkich środków do ukarania hultaiów. Zbiiaycie te obmierzłe baśnie i godne pogardy czernidła, które złość za prawdę udaie, i w potrzebie użyycie prawa, iakie wam 10ty artykuł uchwały z dnia 25. Marca nadaie.«

W Departamencie Sekwany schwytano pewnego młodzieńca, który pisał kilka kartek grożących spaleniem.

Niemcy.

Od brzegów Menu z d. 11. Maia. — P. Bessermann popieraiąc d. 6. b. m. w Izbie Deputowanych Badeńskich wniosek swóy względem handlu z zagranicznémi kraiami oświadczył: — »Gdy zboże nasze iest w tak niskiéy cenie, iż nie wynagradza pracy wieśniakom; gdy rękodzielnie nasze próżnować muszą, a handel zupełnie upadł, tymczasem z Francyi kupuiemy tyle towarów co dawniéy, takich nawet, któreby przy pomocy i zachęceniu w kraiu wyrabiać można, i które przez zwyczay tylko stały się potrzebnemi. Jeśli chcemy ocalić resztę pieniędzy, ieśli tysiąca uczciwych i pracowitych rodzin nie chcemy przywieść do żebractwa, powinniśmy bez zwłoki obmyśleć zaradcze środki. Zakaz wprowadzenia obcych towarów może nas uratować. Użyymy prawa odwetu względem kraiów, które nie wpuszczaią płodów naszych. Nie sama tylko Francyia swoim systematem celnym podkpuie pomyślność naszę. Podobnież czyni Hollandyia, a zwłaszcza Angliia, ten dumny naród wyspiarski. Radzę więc podać do Wielkiego Xiążęcia prośbę o proiekt do prawa: 1) aby wszystkie towary Francuzkie zakazano wprowadzać, a cło tranzytowe od nich tak podwyższono, iżby się równało zakazowi; 2) aby takichże środków użyto względem prowincyi Pruskich nad Renem; 3) oraz względem Hollandyi i Anglii.« — Cała Izba uznała słuszność tego wniosku. Poparł go także Radca Stanu Reinhard, i oświadczył, iż nie należy tracić czasu. Postanowiła Izba odesłać wniosek do właściwéy Kommissyi, którą powiększyła 5ciu członkami. PP. Duttlinger, Liebenstein i inni chcieli, aby drogą urządzenia natychmiast użyto wskazanych środków względem Francyi; lecz Kommissarz Rządowy uczynił uwagę, iż należy się wstrzymać do wypadku układow odbywanych w Darmstadt.

Prussy.

Z Berlina d. 18. Maia. — Tuteysza Gazeta Pruska Stanu umieściła co następuie: »Dziennik Paryzki z dnia 4. Maia dowiedział się od korrespondenta swoiego z Berlina, albo raczey korrespondent tego Dziennika w Akwisgranie dowiedział się z Berlina, iż wielka czynność panuie w Wydziale Ministerstwa Woyny, iż kilku Jenerałów wyiechało i że Jenerał - Porucznik Rauch udał się do Torunia. Nie postrzegamy wcale tych wszystkich poruszeń, które się u nas dziać miały. Lecz o dokładności doniesień tego korrespondenta z téy iednéy okoliczności sądzić można, iż wiadomość swoię tak kończy: — »Wiemy, iż Toruń, leżący na prawym brzegu Wisły, pewnym artykułem Kongressu Wiedeńskiego został ogłoszony wolnem miastem.« Nie wiemy, komu to wiadomo, i czyli oprócz expedycyi wspomnionego Dziennika słyszano kiedy o takowém oświadczeniu Kongressu Wiedeńskiego.«

Szwecyia i Norwegiia.

Z Sztokolmu d 1. Maia. — Podług urzędowego rapportu zdanego Królowi, marynarka nasza składa się ze 150 morskich statków, pomiędzy ktoremi iest 10 okrętów liniiowych, mogących wypłynąć na morze w tygodni cztéry po odebranym rozkazie. Oprócz tego iest druga flota złożona ze 100 morskich statków, która po odebranym rozkazie może wypłynąć we dwa miesiące. Samo z siebie rozumie się, że tu iest tylko mowa o okrętach liniiowych, fregatach, brygach, kutrach i kanonierskich szalupach, oprócz tego bowiem mamy wielką liczną innych przewozowych statków. Na pierwszéy flocie znayduie się 15,000 maytków, a na drugiey 5,000. Wszystkie morskie zbroiownie i składy są opatrzone dostateczną ilością woiennych potrzeb.

Rossyia.

Z Petersburga d. 24. Kwietnia v. s. — N. Cesarz Jmć zezwolił od kilku tygodni, aby prośby podczas zaciągu straży podawane, przez Adjutanta skrzydłowego były odbierane i względem tychże J. C. Mości natychmiast przedstawienie uczynione zostało. Tym sposobem proszący zyskuią częstokroć w kilka godzin odpowiedź Monarchy. Właściwa atoli dla supplik podawanych do Monarchy przepisana instancyia pośrednia, iest Kommissyia próśb, która w dniach wyznaczonych każdego przyymuie i słucha iego prośby. Na czele tey Kommissyi znayduie się Sekretarz Stanu, JW. Kikin.

Brak śniegu zasiewom naszym mocno zaszkodził; zamyślaią przeto zakupywać zboże w kraiach ościennych. Woysko wprawdzie w południowéy części Państwa rozłożone równie iak iego odwodowe oddziały, i czynne uzbraianie floty na morzu czarnem, sprawiły ruch i żywość ztémwszysthiem handel w miastach i portach przeszło od roku zatamowany; ponieważ niepewność i oczekiwanie codzienne rozstrzygnienia obecnych wypadków, wstrzymywały każdego od znacznieyszych przedsiębierstw.

Dokończenie Opinii Rady Państwa o nakładaniu i zdeymowaniu zaprzeczeń z maiątków

nieruchomych, w Numerze poprzedzaiącym zaczętey:

»5) Oprócz tego, co sie powiedziało w §. 3cim, drukarnia, wydrukowanych tygodniowych ogłoszen, co trzy miesiące, robi osobny alfabet; po upłynieniu zaś roku robi alfabet roczny i po wydrukowaniu równie pierwszego iak i drugiego, rozsyła ie komu należy.«

»6) Wykonanie w tym przedmiocie, iako to: Urządzenie wewnętrznego porządku drukarni w tym względzie, ułożenie form równie na wydawanie Senackich obiawień, iak i kommunikowanie się mieysc urzędowych i sądowych pomiędzy sobą i z drukarnią i tym podobne, zostawić szczególney pieczy Ministeryium Sprawiedliwości.«

»7) Postanowienie to ma wziąć swóy skutek od 1. Stycznia 1822 roku.«

»8) Z prowadzeniem tego urządzenia, porządek znoszenia się między urzędowemi i sądowemi mieyscami, względem zaprzeczeń i rozwiązań na maiątki, również i ułożenie xiąg zaprzeczeń i rozwiązań, powinny iednak pozostać w swoiém działaniu, zgodnie z będącemi teraz o tych przedmiotach Prawami i Ukazami nadal do upłynienia 1822 roku.«

»9) Ministeryium Sprawiedliwości w biegu roku 1822, przekonawszy się o użyteczności i dostataczności we wszystkich względach nowego sposobu obiawień o zaprzeczeniach i rozwiązaniach przedstawi, w końcu 1822 roku, o uchyleniu teraz będącego porządku. Z tem uchyleniem obiawienia Senackie pozostaną iedynym środkiem wiadomości o nałożeniu i zaięciu wszelkiego rodzaiu zaprzeczeń, równie iako i iedynym źródłem wszystkich sprawek (wyszukań) w rzeczach tego rodzaiu, od roku 1822 zdarzyć się mogących.«

»Dla nadania zaś iawności wszystkim artykułom zaprzeczeń, z czasu upłynionego dotąd po wszystkich mieyscach sądowych znayduiących się, Rada Państwa na Departamentach połączonych: Praw i Spraw cywilnych i na powszechnem Zebraniu przez Opiniią podaie do postanowienia, co następuie:«

1) Względem zaprzeczeń na maiątki, liczących się za czas upłyniony do roku 1822, podług xiąg zaprzeczeń, przywiedzenie wszystkich tych zaprzeczeń do porządku i uczynienie iawnemi, polecić osobnym Kommissyiom, które maią bydź ustanowione w Moskwie i dwóch drugich Guberniiach, podług naznaczenia Ministeryium Sprawiedliwości.«

»2) Kommissyie te obowiązane będą rozpatrzyć, każda w swoiey Gubernii, wszystkie w ogólności xięgi zaprzeczeń i rozwiązań; sprawdzić artykuły zaprzeczenia z rozwiązaniami; te z artykułów zaprzeczeń, które się rozwiązanemi okażą unikczemnić; o tych zaś, które nierozwiązane, zrobiwszy osobną xięgę alfabetyczną, przedstawić do Ministeryium Sprawiedliwości, dla wydrukowania przy Rządzącym Senacie.«

»3) Urządzenie tych Kommissyi, naznaczenie do nich członków i płacy do nich, równie iak i ułożenie prawideł szczegółowych dla ich przewodnictwa; polecić pieczy Ministeryium Sprawiedliwości.«

»4) Kommissyie te maią zostawać pod bezpośrednim dozorem Naczelników Gubernii, którzy w zdarzeniu, ieżeliby dostrzegli w Kommissyiach iakiekolwiek nieporządki, albo opieszałość w wykonywaniu roboty, przedstawią Ministrowi Sprawiedliwości.«

»5) Ułożone przez Kommissyie xięgi, po ich wydrukowaniu przy Rządzącym Senacie, powinny bydź rozesłane, do właściwych mieysc Sądowych, i mogą bydź przedawane osobom prywatnym.«

»6) Tym sposobem ułożono xięgi zaprzeczeń, znayduiąc się we wszystkich mieyscach Sądowych, maią służyć za iedyne źródło wszystkich wyszukań w rzeczy zaprzeczeń do roku 1822. Teraz zaś będące xięgi, tak zaprzeczeń, iako i rozwiązań, maią bydź wtedy zupełnie znikczemnione; o czem też polecić Ministeryium Syrawiedliwości, ażeby się udało w swoim czasie, z osobnem dokąd należy przedstawieniem.«

»Na tey Opinii własną Jego Cesarskiéy Mości ręką, dnia 28. Grudnia 1821 roku napisano tak: Ma bydź podług tego.«

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1. do 30. Czerwca 1822 ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2 łót. 4 6/8. — detto po kr. 1, łót. 9 4/8 — bułka ordynaryyna po kr. 1/2 łót. 6 4/8 — detto po kr. 1 łót. 13 — bocheneh chleba białego po kr 1 łót. 19 7/8 — detto po kr. 3 funt 1 łót. 27 7/8 — detto po kr. 6 funt 3 łót. 24 — bochenek chleba śniadego po kr. 1 funt. 1 łót. — 6/8 — detto po kr. 3 funt. 3 łót. 2 4/8 — detto po kr. 6 funt. 6 łót. 5 2/8 — bochenek chleba razowego po kr. 2 funt. 2 łót. 18 7/8. — Funt mięsa na cały miesiąc b. kosztuie 2 kr. w M. K.

O zachowaniu tego wykazu przekonać się można na wadze ku temu pod ratuszem wystawioney; przywywa się każdego, by wykroczenie przeciwne taryfie doniosł, a procz zataienia imienia, przyzwoitą odbierze nagrodę.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.